

Nazwa zajęć: Alternatywne i wspomagające metody komunikacji		Alternative and supportive methods of communication	
Kierunek: Pedagogika			Obowiązuje od roku ak. 2019/2020
Poziom: II stopnia	Profil: praktyczny	Grupa zajęć: Specjalnościowe	
Semestr: III	Forma zaliczenia: Z - zaliczenie na ocenę	Punkty ECTS: 3	Zajęcia do wyboru: Tak
			Język zajęć: polski

Forma zajęć i liczba godzin na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych:

Wykład 15 / 8	Ćwiczenia 30 / 16	Suma godzin: 45 / 24
-------------------------	-----------------------------	--------------------------------

Specjalność:
Pedagogika opiekuńczo-wychowawcza z terapią pedagogiczną, Pedagogika resocjalizacyjna, Doradztwo zawodowe i edukacyjne, Edukacja zdrowotna i promocja zdrowia, Terapia pedagogiczna z socjoterapią

Nazwiska osób odpowiedzialnych za zajęcia:
dr Elżbieta Pedraszewska/ mgr Janina Osiecka/ mgr Jacek Gajewski

Opis zajęć:
Przedmiot pozwala studentom zapoznać się i wykorzystać w praktyce metody komunikacji alternatywnej i wspomagającej. Ma na celu umożliwienie komunikowania się z osobami, które nie posiadają umiejętności mowy, bądź posiadają ją w stopniu uniemożliwiającym satysfakcjonującą komunikację. Pozwoli także studentom na zdobycie aktualnej wiedzy na temat ACC i nabycie umiejętności wykorzystania poznanych metod w praktyce. Zdobędą umiejętności w zakresie podstawowej komunikacji z osobami niemówiącymi.

Cele dydaktyczne:
Przygotowanie uczestników do pracy z dziećmi i dorosłymi z wykorzystaniem metod AAC.
Zapoznanie z problemami w funkcjonowaniu osób niemówiących oraz różnymi metodami wspierania ich aktywności z wykorzystaniem alternatywnych lub wspomagających sposobów porozumiewania się.
Wykorzystanie zdobytej wiedzy i umiejętności z zakresu alternatywnych i wspomagających metod komunikacji w praktyce.
Wspomaganie dzieci/młodzieży z zaburzoną komunikacją werbalną w aktywności edukacyjnej i nawiązywaniu podstawowej komunikacji społecznej.

Metody dydaktyczne:				Metody oceniania:	
MP1	wykład informacyjny			MO1	przygotowanie do zajęć
MP2	pogadanka			MO2	kolokwium pisemne
MP3	praca ze źródłem drukowanym			MO3	aktywność w trakcie zajęć
MP4	praca ze źródłem elektronicznym				
MC1	ćwiczenie praktyczne				
ME1	pokaz				
ME2	film				

Wykład	Werbalne i niewerbalne sposoby komunikowania się i ich rola w rozwoju dziecka.
W2	Przyczyny braku komunikacji werbalnej
W3	Zastępcze formy komunikacji – analiza pojęcia; komunikacja alternatywna i wspomagająca
W4	Omówienie najważniejszych systemów niewerbalnej komunikacji. Program Językowy Makaton.
W5	Klasyfikacja symboli używanych do komunikacji alternatywnej i wspomagającej.
W6	Dokonanie oceny możliwości komunikacyjnych dziecka.
W7	Techniki ACC jako wsparcie w rozwoju komunikacji.
W8	Dobieranie odpowiedniej metody do poziomu komunikacji osoby niemówiącej.

Ćwiczenia	C1 Techniki AAC
C2	Omówienie i pokaz symboli do komunikacji alternatywnej.
C3	Wykorzystanie ACC do regulacji zachowania osób z autyzmem.
C4	Projektowanie i użycie pomocy komunikacyjnych (np. planów dnia, ołanów czynności).
C5	System gestów i symboli graficznych – Program Językowy Makaton.
C6	Język migowy jako niewerbalna metoda komunikacji osób niesłyszących.
C7	Tworzenie i użycie pomocy do porozumiewania się.
C8	Nabycie umiejętności do korzystania z narzędzi do porozumiewania się w pracy z dziećmi w codziennym życiu.

Literatura podstawowa
1 Jacek J. Błęzyński (red.), Alternatywne i wspomagające metody komunikacji, Kraków 2008

Literatura uzupełniająca
1 B.B. Kaczmarek, M. Grycman, „Podręczny słownik terminów - ACC komunikacji wspomagającej i alternatywnej, Kraków 2014
2 B.B. Kaczmarek (red.), „Wspomaganie i rozwój dzieci z Zespołem Downa – teoria i praktyka, Kraków 2009

Warunki zaliczenia
Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest obecność podczas zajęć, przygotowanie do zajęć oraz aktywna praca podczas zajęć praktycznych, przygotowanie i prezentacja ćwiczeń, pozytywna ocena z kolokwium pisemnego

Przykłady pytań zaliczeniowych
Czym jest komunikacja alternatywna? Dla kogo jest przeznaczona?
Jak wprowadzać komunikację alternatywną, by wspierała rozwój dziecka?
Jak poszerzać środowisko komunikacyjne, by uczeń/podopieczny mógł być jak najbardziej samodzielny i niezależny?

Obciążenie pracą studenta
Studia stacjonarne/niestacjonarne

Forma pracy studenta	Wykład		Ćwiczenia		Suma	
Zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczyciela	15 g	8 g	30 g	16 g	45 g	24 g
Zapoznanie się z literaturą przedmiotu	5 g	10 g			5 g	10 g
Przygotowanie się do zajęć			8 g	14 g	8 g	14 g
Przygotowanie się do kolokwium	10 g	12 g			10 g	12 g
Realizacja zadanych ćwiczeń i zadań			7 g	15 g	7 g	15 g
Przygotowanie sprawozdania z ćwiczeń						
Przygotowanie projektu / pracy						
Przygotowanie się i udział w egzaminie	30 g	30 g	45 g	45 g	75 g	75 g

Efekty uczenia się	KEK	Treści kształcenia	Metody dydaktyczne	M. oceniania
ma uporządkowaną wiedzę na temat specyficznych potrzeb osób niepełnosprawnych	K_W03	W1, C1	MP1, MP2, MP3	MO3
posiada wiedzę na temat werbalnych i niewerbalnych sposobów porozumiewania się i ich roli w rozwoju człowieka	K_W06	W1, C1,C2, C3, C4	MP1, MP2, MP3	MO3, MO2
posiada wiedzę na temat pracy z uczniem o specyficznych potrzebach edukacyjnych , z problemami komunikacji werbalnej i niewerbalnej	K_W10	W1-W8, C1, C2, C3, C4	MP1, MP2, MP3	MO3
potrafi wykorzystać wiedzę z zakresu alternatywnych i wspomagających metod komunikacji w pracy edukacyjnej i terapeutycznej	K_U05	W1-W8, C6, C8	MC1, ME1,ME2	MO1, MO3
potrafi wykorzystać wiedzę z zakresu alternatywnych i wspomagających metod komunikacji w praktyce	K_U07	W1-W8, C4,C5,C6, C7, C8	MC1, ME1,ME2	MO1, MO3
potrafi współpracować i współdziałać w zespole, wie na czym polega odpowiedzialność za zbiorowy wysiłek	K_U12	C4, C5 C6, C7	MC1	MO1,MO3
wdraża nabytą wiedzę i umiejętności w zakresie alternatywnych sposobów komunikacji w codziennym życiu w celu podniesienia poziomu funkcjonowania osób niemówiących	K_K09	W1-W8, C7, C8	MC1, MP3,MP4,	MO2